

Narrativa

La humanitat dels animals

Jordi Capdevila

Una frase que repetia sempre la mare de Maria Barbal quan sortia en defensa d'un animal era: "Té més coneixement que les persones". Un pensament que l'escriptora explica com a pres tació dels vuit contes aplegats en el llibre *Cada dia penso en tu*, que acaba de treure Columna.

És un llibre de sentiments. La seva autora, nascuda en una ciutat a tocar de la muntanya, des de petita conviu amb els animals domèstics, i també amb salvatges, amb total harmonia. En traslladar-se a la ciutat, al medi urbà ha comprovat com els animals de companyia han estat terapèutics i afectius per a la formació dels seus fills i enriquidors per a la seva vida personal. I ha optat per contar a viva veu el record de les experiències viscudes.

El resultat és un aplec de contes menor d'extensió però d'una riquesa emotiva i humana profunda mateix títol del conte, i que també encapçala el llibre s'inicia amb l'enterrament del gat que va acompanyar molts anys la seva família. Un humaníssim record de la pèrdua d'un animal molt estimat. És el prelude a altres contes expressats tots des de diferents punts de vista, però amb els mateixos sentiments. Així trobem un gos que explica com veu els humans i l'envolten i la història del gat perdut que troba caliu i l'acolliment d'un vagabund. Altres històries d'animals aplegades en el llibre deixen en evidència certes actituds humanes prou inhumanes, com l'incendi que mig socarrima un esquirol en un bosc encara verge.

Lògicament, Maria Barbal, que ens va decebre amb la seva primera novel·la, *Pedra de tartera*, de la seva petjada narrativa en un llibre sorgit de l'observació i els sentiments vers els animals. No és un llibre ball fet a corre-cuita, sinó que parteix de la convivència i l'observació de molts anys. Un llibre fruit d'una contemplació plaent, prou temps de reflexió i anys d'escriptura lenta i reescriptura. Cal remarcar que cinc d'aquests contes ja els va aplegar l'autora en un llibre del 1988 i els ha revisat amb cura per a aquesta edició.

Un treball tan laboriós genera una prosa enriquidora en l'explicació de petits detalls i reaccions, amb un llenguatge adient i amb tots els colors literaris per expressar els sentiments i les emocions sorgits de la convivència volguda i intensa amb els animals que estimes i t'estimen.

Un bon llibre de companyia per als que no poden o no volen conviure amb animals de companyia. *

Rafel Nadal, en el moment de rebre el guardó que l'acredita com a premi Josep Pla del 2012

JUANMA RAMOS

la capital a la Fosca, del Collell a Aiguaviva. Tampoc frena certes pinzellades nostàlgiques, alguns records amargs –la mort d'un dels seus germans– i apunts sentimentals que afegeixen sal i pebre a la lectura.

Sense introspecció forçada

El ritme, a més a més, és alt, beneficiat per la successió de capítols curts i concisos, sense parafernàlies digressives ni intents d'introspecció psicològica o catarsi personal, una temptació llaminera per a segons qui que intenta explicar-nos la seva vida. Nadal no ens clava cap llauna a mode de teràpia íntima encoberta, sinó que ens fa gaudir durant una mica més de 400 pàgines, i fins i tot ens emociona amb perles discretes com la que encapçala aquest comentari.

P.D.: I després hi ha la portada, és clar, una vella foto en blanc i negre que m'ha captivat. Hi ha uns nens jugant a l'era d'un mas i un d'ells du el jersei acolorit de rosat. Un detall spielbergià que m'havia passat per alt i que vaig celebrar doblement. *

Jesús el bon home i Crist el trampós Autor: Philip Pullman

Traducció: Xavier Pàmies Editorial: La Campana, Barcelona, 2011 Pàgines: 230 Preu: 18 euros

mudança– els defectes –les característiques, si és que no hi ha d'haver prejudicis– d'una persona determinada a l'entitat superior de què forma part. Per això les maneres de fer d'un dels germans de Pullman encaixen amb les necessitat d'una Església que neix i comença a créixer amb una visió de la història determinada per les seves necessitats operatives en àrees com ara la captació i el manteniment de fidels.

L'anàlisi de Pullman, tendra, notablement desapassionada i potser misericordiosa, admet encara més extrapolacions: l'Església, com a entitat organitzada, no és gaire diferent de qualsevol altre ens de característiques similars. La necessitat de néixer, créixer, aconseguir poder i perpetuar-se emparenta el que depèn

del Vaticà amb qualsevol altra religió organitzada del món i, també, amb qualsevol estructura associativa de tipus piramidal, com ara un partit polític o un sindicat.

Si a això s'hi afegeix el valor de la reflexió sobre el valor de la història –el que se suposa que ha estat– i sobre la veritat –el que ha estat però no necessàriament cal que se sàpigui–, la idea general que exposa Pullman és que hi ha societats que són capaces de fer-se trampes jugant al solitari i de fer-ho amb satisfacció perquè els objectius justifiquen els mitjans amb què s'assoleixen.

L'autor de *Jesús el bon home i Crist el trampós* té la sort que el Vaticà ja no és el que havia estat, si més no, portes enfora. Per això, el que escriu Pullman no fa fressa –tot i

que, com a escriptor, potser lamenta la pèrdua de publicitat gratuïta–. Paradoxalment, la seva obra té molt més potencial destructiu –destructiu s'empra com a qualificatiu circumstancial– que no pas la titada d'*El Codi Da Vinci*, que va fer voleiar tantes sotanes atabalades... Signes dels temps, per descomptat.

L'escriptor britànic es mostra valent a l'hora de tractar uns afers que, en l'era de les pantalles omnipresents, tenen poc potencial, a priori. *Jesús el bon home i Crist el trampós* no és un llibre que s'hagi de llegir amb rapidesa. I no sembla que sigui carn de canó apta per a ser elevada als altars de Hollywood. Per això és esperançador que hagi tingut una més que bona sortida comercial a la Gran Bretanya. *

Cada dia penso en tu

Autora: Maria Barbal

Editorial: Columna

Barcelona, 2011

Pàgines: 116

Preu: 16,50 euros

